

kjenne fungerer?

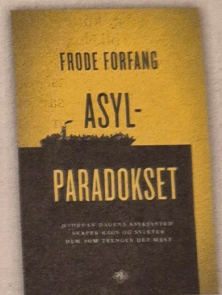

LEDER: En viktig premissleverandør for Den norske kirkes syn på norsk asylpolitikk har vært Berit Hagen Agøy som var generalsekretær i Mellomkirkelig råd fra 2009 til 2023. Foto: Bjørn Olav Hamnerstad

FORFANG: Frøde Forfang beskriver svakhetene ved asylsystemet med stor kunnskap etter mange år som direktør i UDI.

Foto: Terje Pedersen / NTB

BOKEN: Frøde Forfang utga «Asylparadokset» for snart et år siden. Foto: Kagge Forlag

Den norske kirke derfor protesterer. Men hvis systemet ikke er bærekraftig, burde ikke en slik erkjennelse komme til uttrykk?

GJESTFRIHET OG STATSBORGERSKAP

Når Den norske kirke skal begrunne viktigheten av at Norge er imøtekommende overfor asylsøkere, er et hovedargument at Bibelen ber oss praktisere gjestfrihet.

Og la det være sagt: Gjestfrihet er en kristen dyd.

Men har velferdsstaten Norge virkelig en plikt til å gi statsborgerskap – og dermed omfattende og livslange rettigheter – fordi fattige og fremmede skal møtes med godhet?

Realiteten er vel snarere at Bibelen ikke forholder seg til at et asylsystem som sørger for at en velferdsstat som Norge må gi gratis språkskole, helsevesen og bolig – samt både barnetrygd og sosiale stønader – til alle som får opphold.

NAIV OPPFORDRING

Det skal sies at Mellomkirkelig Råd i dokumentet fra 2021 løfter fram noen selvkritiske spørsmål.

Et avsnitt lyder slik: «Kirken har tradisjonelt tatt utgangspunkt i menneskeverdet og gitt en teologisk argumentasjon for at menneskelig verdighet og grunnleggende rettigheter går foran andre hensyn, for eksempel økonomiske eller sikkerhetspolitiske. Er dette begrunnet godt nok?»

Samtidig tror jeg at spørsmålet avslører at kirken argumentasjon er for snever.

Først fordi de økonomiske realitetene ikke kan overses hvis antallet asylsøkere over tid hadde vært like stort som under flyktningkrisen i 2015.

I dokumentet blir det advart imot at vern om menneskeverdet settes opp mot bevaring av velferdsstaten. Men advarselen gir liten mening hvis tusenvis på tusenvis

av reelle flyktninger kom til Norge hver måned de neste årene.

Da ville konsekvensen vært at velferdsstaten klappet sammen.

SYSTEMET BELØNNER DE MED PENGER

Argumentasjonen fra Mellomkirkelig råd viser liten vilje til å drøfte asylsystemet som system.

For asylsystemet utfordrer ikke bare økonomiske eller sikkerhetspolitiske hensyn i Norge. Også de aller fattigste og mest sårbare rammes når bare de som kan betale menneskesmuglere i dag kan komme til Norge.

Systemet fører også til at storfamilier velger å sende mindreårige gutter til Europa. Ibland håper de, som Forfang skriver, «at den nærmeste familien kan komme etter på familiegjenforening».

Å påpeke at asylsystemet er bankrott trenger ikke å oppfattes bare som et forsvar for den norske vel-

ferdsstaten. Tvert imot bør asylsystemet endres også av hensyn til migrantene og flyktningene.

Ikke minst av den grunn er det relevant for kristen etikk å drøfte hvordan vi kan unngå at mennesker som ikke har rett til opphold i Norge likevel legger ut på en lang, kostbar og farefull ferd for å komme hit.

For ingen av mulighetene disse står overfor – å dø på veien, å bli returnert eller å leve som ureturnerbare migranter – kan anbefales av en kristen kirke.

Å BRYNE SEG PÅ FORFANGS BOK

Den norske kirke har lenge holdt fast på at kirken ønsker å arbeide for «en rausere og mer human asyl- og flyktningpolitikk». I et dokument som kirkemøtet behandlet i 2005 er faktisk påstanden at Norges restriktive politikk på dette området er «i strid med den bibelske etikken».

Det er bra at kristne aktører bruker teologiske og etiske argumenter i debatter om norsk asylpolitikk. Jeg er mer skeptisk til om argumentene holder.

Det kan også diskuteres om Norges politikk har vært restriktiv. Siden 1986 har tross alt antallet innvandrere fra ikke-vestlige land økt «fra 54 000 til 764 000 mennesker».

Det er interessant at ressursdokumentet fra 2021 også uttaler at kirken «må også bryne seg på politiske årsakssammenhenger, vurderer kortsiktige og langsiktige konsekvenser og kost/nytte-analyser».

Da anbefaler jeg at kirken leder bryner seg på Forfangs bok. Og når neste uttalelse eller ressursdokument lages bør kirken kommenterte dilemmaene, paradoksene og problemene ved dagens asylsystem som den tidligere direktøren i UDI så tankevekkende beskriver.

Espen Ottosen
Kommentator i Dagen

● Også de aller fattigste og mest sårbare rammes når bare de som kan betale menneskesmuglere i dag kan komme til Norge.

Foto: Kirkerådet